



**Complexnummer: 513687**

Smallepad 5  
3811 MG Amersfoort  
Postbus 1600  
3800 BP Amersfoort  
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56  
E info@cultureelerfgoed.nl

#### Complexnaam

Heer van Scherpenzeelweg

#### Aantal complexonderdelen

4

#### Monumentnummers van complexonderdelen

513688, 513689, 513690, 513691

#### Woonplaats

Mierlo

#### Gemeente

Geldrop-Mierlo

#### Provincie

Noord-Brabant

#### Locatie van het hoofdoject

Heer van Scherpenzeelweg 14, 5731 EW te Mierlo

#### Complexomschrijving

##### Inleiding

Het tussen 1856 en ca. 1925 gebouwde complex bestaat uit de door H.J. van Tulder ontworpen ST. LUCIAKERK (1), de bijbehorende PASTORIE (2), het PATRONAATSHUIS (3) en de CALVARIEBERG op het kerkhof (4).

##### Omschrijving:

Bij de H. Luciakerk horen de aangebouwde sacristie uit 1930 en een grafmonument uit 1886. Deze objecten stonden oorspronkelijk buiten, nu in de dorpskom van Mierlo. De kerk staat op dezelfde plaats als de middeleeuwse voorganger, de oude toren is opnieuw ombouwd. Het betreft een groep kerkelijke bebouwing met functionele samenhang. Stilistisch domineert de rijzige neogotische kerk uit 1856-1858 de overige objecten, die tussen 1906 en 1925 werden opgetrokken in een traditioneel dorpsvormgeving.

Het complex is gelegen op een groot rechthoekig perceel met diverse oude bomen en wordt op enkele uitzonderingen na vrijwel geheel omringd door nieuwbouwwoningen.

##### Waardering

Het complex is van algemeen belang. Het heeft cultuurhistorische waarde als bijzondere uitdrukking van een sociale en geestelijke ontwikkeling, in het bijzonder de ontwikkeling van het katholicisme in de tweede helft van de negentiende eeuw en de vorming van parochiecentra op het platteland. Het is tevens van belang voor de geschiedenis van de nederzetting, vanwege de continuïteit van het

\* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

\*\* Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument



kerkelijk gebruik die tot uitdrukking komt in de aanwezigheid van de middeleeuwse toren, welke in de neogotische kerk is opgenomen. Het heeft architectuurhistorisch belang als voorbeeld van het gebruik van uiteenlopende stijlen voor het uitdragen van het katholicisme en is tevens van belang vanwege de plaats in het werk van de architect Van Tulder. Het heeft ensemblewaarden als centrum van de nederzetting. Het is gaaf bewaard gebleven en typologisch zeldzaam.



## Monumentnummer\*: 513688

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	10 augustus 2001
Kadaster deel/nr	82648/11

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Mierlo	Geldrop-Mierlo	Noord-Brabant

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Mierlo	

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Mierlo	F			5028

### *Omschrijving\*\**

#### Inleiding

PATRONAAT, gebouwd rond 1920, met een toneelzaal. De deuren zijn vernieuwd rond 1960. De ruimte is heden in gebruik als horecagelegenheid. Het vertoont elementen van Overgangsstijl.

#### Omschrijving

Het eenlaagse gebouw heeft een L-vomige plattegrond en is opgetrokken uit machinale baksteen. Het platte dak heeft schilden aan de voorzijde met tuile-du-nord dakpannen. De gevel wordt geleed door gele strengpers banden ter hoogte van de onder- en wisseldorpels van de vensters. De goot rust op houten klosjes aan de voorzijde, en op baksteen klosjes aan de zijgevels. De voorgevel bestaat uit een deels afgeschuinde hoek links, vier openslaande houten kruisvensters, een risalerende entree met topgevel en vijf samengestelde rondboogvensters. De vensterdorpels zijn van hardsteen. De deur met bovenlicht op de hoek is vernieuwd. Hierboven trapsgewijs uitkragende hardstenen blokken met afronding als pendentief.

Rechts hiervan een gietijzeren kelderrooster. De twee rechter kruisvensters zijn vereenvoudigd. In de risaliet een paneeldeur in ondiep rondboogportiek. De boog is gevuld met een tegeltableau, waarin een wapenschild tussen klimmende griffioen en hond en onderschrift: "In pharetra et sagitta". In de topgevel een rondboognis met beeldje van de heilige koning Lodewijk van Frankrijk. Rechts hiervan vier rondboogvensters, waarachter zich de grote zaal bevindt. Een vijfde rondboogvenster is hoog aangezet in verband met de hoogte van het podium binnen en tevens visueel gescheiden van de andere vensters door lisenen. In de rechtergevel een deur met trap naar het podium. In de zijgevel links twee kruisvensters. Vastgebouwd aan dit deel een aanbouw uit de bouwtijd onder plat dak. De rest van de achtergevel heeft een vensterindeling als aan de voorzijde.

\* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

\*\* Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument



## Waardering

Het patronaat is van algemeen belang. Het heeft cultuurhistorische waarde als bijzondere uitdrukking van een sociale en geestelijke ontwikkeling, in het bijzonder de ontwikkeling van het katholicisme en de vorming van parochiecentra op het platteland. Het heeft architectuurhistorisch belang als voorbeeld van het gebruik van uiteenlopende stijlen voor het uitdragen van het katholicisme. Het heeft ensemblewaarden als onderdeel van het complex. Het is gaaf bewaard gebleven.

### *Hoofdcategorie*

Sport, recreatie, vereniging en horeca

### *Subcategorie*

Vergadering en vereniging

### *Functie*

Patronaatsgebouw



## Monumentnummer\*: 513689

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	10 augustus 2001
Kadaster deel/nr	82652/114

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Mierlo	Geldrop-Mierlo	Noord-Brabant

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Mierlo	Brand

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Mierlo	F			6988

### *Omschrijving\*\**

#### Inleiding

PASTORIE met een aanbouw, beide gebouwd in 1906 in ambachtelijk-traditionele stijl, ten dienste van de er rechts achter gesitueerde St. Luciakerk. Het onderste deel van de ramen is rond 1950 gewijzigd.

#### Omschrijving

De tweelaagse vrijstaande pastorie heeft een rechthoekige plattegrond, een mansardekap met leien in maasdekking en is opgetrokken uit machinale baksteen met een hardsteen plint. De voorgevel telt vijf vensterassen en is symmetrisch van opzet. De middenrisaliet en de hoeklisenen springen halfsteens uit. De vensters hebben vernieuwde vierruits openslaande ramen en daarboven een tweeruits bovenlicht. Onder de vensters van begane grond en de identieke op de verdieping een hardstenen cordonlijst. Centraal een vleugeldeur met hardsteen stoepje en treden in segmentboogportiek. De deur is voorzien van kussens, staande vensters en gekoppelde rondboograampjes met smeedijzeren roosters, hierboven een vierentwintgruits bovenlicht. De kroonlijst onder het dak heeft een tandlijst en baksteen consoles. Centraal een baksteen topgevel met natuursteen klauwstukken en afdeklijst met cirkel, openslaand raam met achtruits bovenlicht. Op de nok van het dak een opengewerkte vierkante dakruiter met een luiklok. De zijden van de dakruiter zijn voorzien van driepassen, het spitsje heeft een windvaan.

In de dakvlakken van de zijgevels elk één dakkapel, aan de achterzijde twee. Alle met vierruits raam, spitsje met piron. Het L-vormige bijgebouw is iets terugspringend aan de rechtergevel aangebouwd. Het is eenlaags en heeft een samengesteld zadeldak met muldenpannen. De gevels zijn opgetrokken uit machinale baksteen met een tandlijst onder de daklijst. Aan de voorzijde een tuitgevel, een gekoppeld raam en een zolderraam. Ook in zijgevel ramen zoals bij het hoofdgebouw. Achter rechts een paneeldeur met

\* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

\*\* Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument



bovenlicht, aangezet trapje met drie treden en smeedijzeren leuning. Achtergevel met hoog raam met kleine roedenverdeling. Vanaf de achtergevel een laag bakstenen muurtje onder ezelsrugafdekking. In de tuin, die de pastorie omringt, staat een rode beuk met een diameter van ca. 2,5 meter en een valse acacia met een omtrek van ca. 3 meter.

#### Waardering

De pastorie is van algemeen belang. Het gebouw heeft cultuurhistorische waarde als bijzondere uitdrukking van een sociale en geestelijk ontwikkeling, in het bijzonder de ontwikkeling van het katholicisme en de vorming van parochiecentra op het platteland. Het is van belang voor de typologische ontwikkeling van de dorpspastorie. Het heeft architectuurhistorisch belang als voorbeeld van het gebruik van uiteenlopende stijlen voor het uitdragen van het katholicisme. Het heeft ensemblewaarden als onderdeel van het complex. Het is gaaf bewaard gebleven.

#### Hoofdcategorie

Religieuze gebouwen

Kastelen, landhuizen en parken

#### Subcategorie

Kerkelijke dienstwoning

Tuin, park en plantsoen

#### Functie

Pastorie(F)

Boomgroep



## Monumentnummer\*: 513690

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	10 augustus 2001
Kadaster deel/nr	82651/117

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Mierlo	Geldrop-Mierlo	Noord-Brabant

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Mierlo	F			6988

### Omschrijving\*\*

#### Inleiding

St. LUCIAKERK, gebouwd in neogotische stijl tussen 1856 en 1858 naar ontwerp van H.J. van Tulder. De kerk staat op de plek van de oude middeleeuwse kerk. De toren hiervan is ombouwd. In 1936 voegde architect C. van Moorsel er een nieuwe sacristie en kinderkapellen aan toe. Bij recente restauraties zijn de oorspronkelijke polychromie en de kerkbanken in het interieur verdwenen, een deel van de handvorm baksteen is vervangen door machinale baksteen.

#### Omschrijving

De kruisvormige basilicale kerk met centrale westtoren en dakruiter is driebeukig en telt tot het transept vijf traveeën. Het koor telt twee traveeën en heeft een driezijdige sluiting.

De gevels zijn opgetrokken uit handvorm baksteen met vlechtingen in de topgevels bij de zijbeuken. De zadeldaken zijn bekleed met leien in maasdekking; elk venster van de zijbeuken heeft een zadeldak dat het lessenaardak ervan doorbreekt. Op de kruising van transept en schip een achthoekige dakruiter met opengewerkte spitsboogjes en een ingesnoerde naaldspits met vergulde bol en kruis.

De westgevel bezit overhoeks geplaatste steunberen bekroond door hardstenen pinakels. De plint is van hardsteen. Aan weerskanten van de toren een klimmend driepasfries. De toren bestaat uit vier geledingen. In de steunberen blindnissen en hardstenen tracteringen en pinakels, horizontale geleiding door hardsteen cordonlijsten.

In de eerste geleiding een portaal in laat-gotische stijl, onder ezelsrugboog. De vleugel deur wordt geflankeerd door een geprofileerd basement en dagkanten, hardstenen zuiltjes met pinakel, op de boog met hogels een toppinakel. De boogvulling is van hardsteen vierpasmaaswerk. In de tweede geleiding bevindt zich een roosvenster met visblaastracing. Onder de cordonlijst een driepasfries.

De derde geleiding heeft boven een vierpasfries een lancetfries met driepas.

\* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

\*\* Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument



De vierde geleding bevat galmgaten onder een spitsbooglijst. Aan de vier zijden een steile topgevel geflankeerd door dubbele uitkragende spitsen. Hierboven een zeshoekige spits met leien in maasdekking en bol, kruis en windvaan.

De zij- en achtergevels hebben eenvoudige baksteen steunberen met versnijding, afzaat en waterspuwer. Hiertussen de spitsboogvensters met afzaat en verschillende neogotische kalksteen tratering en glas-in-lood. Boven de zijbeukvensters natuursteen wenkbrauwbogen.

De tratering is opgebouwd uit drie lancetten, alternerend bekroond door staande en liggende vierpassen met driepas en visblaas. De transeptfaçade is gevat tussen drie keer versneden overhoeks geplaatste steunberen, eindigend in een achthoekige pijler met bakstenen spits. Het venster is opgebouwd uit drie lancetten bekroond door driepas in sferische driehoek waar boven zeslobbige rozet. Tussen het koor en transept okselkapellen. Oostelijk daarvan bevindt zich een lager aangezette koorkapel. Aan de noordzijde bevindt zich de sacristie uit 1936. Tussen de zware lage steunberen bevinden zich gekoppelde spitsboogvensters met diefijzers. Boven is een balustrade opgemetseld. Het koor bezit smeedijzeren ankers ter hoogte van gewelf en raaminzet. In de gevel is een eerste steen aangebracht met tekst: DOM Primem lapidem posuit R. Vissers pastor 6 juni MDCCCLVI.

De binnenmuren en gewelven zijn gepleisterd. Tussen de spitsbogen die de ruimte verdelen bundelpijlers die leiden naar de geprofileerde kruisribgewelven met bewerkte sluitstenen. In het priesterkoor bevinden zich glas-in-loodramen van Jos Menke uit Goch, daterend 1899. De vensters hebben Petrus, de H. Lucia tussen Maria en Jozef, Paulus, als onderwerp. In het schip bevinden zich grisaille ramen van F. Nicolas & Zn uit Roermond, 1896. De figuratieve elementen hierin dateren uit 1950. In de kerk horen 14 kruiswegstaties op doek thuis, geschilderd door F.G.J. Beers uit Antwerpen, tussen 1890 en 1892.

Tot het kerkmeubilair hoort verder onder meer; een doopvont uit het einde van de achttiende eeuw door Jac. Pijpers, met een deksel uit ca. 1935. Voorts een eikenhouten altaartombe uit de eerste helft van de negentiende eeuw. Hierbij; een tabernakel uit ca. 1935, door Zimmerman en Van Wijnhoven. Het orgel uit 1930. Orgel en orgelkas zijn niet van waarde uit het oogpunt van monumentenzorg. Tenslotte diverse heiligenbeelden.

De kerk wordt deels omgeven door een lage vernieuwde bakstenen muur voorzien van oude hardstenen pijlerbekroningen.

### Waardering

Het kerkgebouw met sacristie is van algemeen belang. Het heeft cultuurhistorische waarde als bijzondere uitdrukking van een sociale en geestelijke ontwikkeling, in het bijzonder de ontwikkeling van het katholicisme in de tweede helft van de negentiende eeuw en de vorming van parochiecentra op het platteland. Het is tevens van belang voor de geschiedenis van de nederzetting, vanwege de continuïteit van het kerkelijk gebruik die tot uitdrukking komt in de aanwezigheid van de middeleeuwse toren, welke in de neogotische kerk is opgenomen. Het heeft architectuurhistorisch belang vanwege de plaats in het werk van de architect Van Tulder, als bijzonder voorbeeld van de verwerking van motieven uit de Brabantse dorpsgotiek met elementen van de zuidelijke Neogotiek, welke Van Tulder tijdens zijn Belgische opleiding heeft leren kennen. Het gebouw heeft ensemblewaarden in samenhang met pastorie en parochiehuis. Het is gaaf bewaard gebleven en typologisch zeldzaam.

### Hoofdcategorie

Religieuze gebouwen

### Subcategorie

Kerk en kerkonderdeel

### Functie

Kerk

\* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

\*\* Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument





## Monumentnummer\*: 513691

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	10 augustus 2001
Kadaster deel/nr	82651/104

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Mierlo	Geldrop-Mierlo	Noord-Brabant

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Mierlo	F			6988

### Omschrijving\*\*

#### Inleiding:

Op het kerkhof bij de St. Luciakerk bevindt zich een geheel uit natuursteen opgetrokken CALVARIEBERG die in 1919 werd gebouwd door de metselaar H. Knoops. Deze bevat neogotische beelden van Maria, Johannes naast de Gekruisigde Christus.

#### Omschrijving:

De Calvarieberg is geheel uit natuursteen vervaardigd. De min of meer piramidale onderbouw is uit breuksteen opgebouwd en gesigeneerd door Knoops. De eerste steen is gelegd door pastoor De Winter in 1919. De onderbouw wordt bekroond door drie voetstukken die het natuurstenen kruisbeeld en Maria en Johannes dragen. Aan de voorzijde heeft de onderbouw een aedacula met rondboognis, waarin een beeld van de Pietà.

#### Waardering:

Het monument is van algemeen belang. Het heeft cultuurhistorische waarde als bijzondere uitdrukking van een sociale en geestelijke ontwikkeling, in het bijzonder de ontwikkeling van de katholieke grafcultuur, het is tevens van belang voor de typologische ontwikkeling van de calvarieberg. Het heeft kunsthistorisch belang als uitzonderlijk voorbeeld van kerkelijk beeldhouwwerk. Het heeft ensemblewaarden in samenhang met kerk, pastorie en parochiehuis. Het is gaaf bewaard gebleven en typologisch zeldzaam.

<i>Hoofdcategorie</i>	<i>Subcategorie</i>	<i>Functie</i>
Religieuze gebouwen	Kerk en kerkonderdeel	Calvarieberg

\* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

\*\* Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument